

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 4.50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
1/2 an 12 cor. 1/4 an
6 coroane.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

To' ce privește foaia
ză se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirei”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Instalarea canonicului Dr. Ambroziu Chețianu.

Duminecă la sărbătoarea SS. Arhangeli, a avut loc instalarea solemnă a nou denumitului canonic, actualul director al gimnaziului nostru.

La începutul s. Liturgii, Esceleța Sa Părintele Mitropolit Victor, îmbrăcat în odăjdii, asistat de Venerații membrii capitulari și preoți gremiali conlurgisitori, a dat cetire diplomei regale, prin care se confirmă alegerea de canonic, făcută din partea Veneratului Capitlu. Părintele canonic *Dr. Vasile Suci* este promovat la stalul rămas vacant în urma morții canonicului G. Muntean, iar la stalul celui mai tânăr canonic e promovat *Dr. Ambroziu Chețianu*. Astfel, umplându-se și golul rămas pe urma regretatului prepozit, prin viitoarea alegere a canonicului teolog, Capitlu nostru va fi pe deplin completat.

Noul canonic duce în sinul Capitlului cunoștințele valoroase câștigate cu multă osteneală, energie de muncă ce a dovedit-o în decursul carierii de profesor și mai pe urmă de director gimnazial.

Din parte-ne li dorim vieată îndelungată, pentru a-și putea valida și de aici înainte frumoasele calități ce-l împodobesc, pentru binele bisericii și a neamului nostru.

Cu acest prilej Esceleța Sa Mitropolitului Victor, și noul canonic au rostit discursurile, pe cari le dăm în întregime.

*

Vorbirea I. P. S. Părinte Mitropolit.
Preaven. Capitlu Mitropolitan!

Canonicul prebendat, denumit la acest Preavenerat Capitlu cu decretul preainalt din 7 Maiu 1906, Preonoratul George cândva Muntean, Luni, în săptămâna luminată în 5 Aprilie st. n. 1915 adormi întru speranța învierii, și sufletul lui prețuit de tot natul merse înaintea dreptului jude-

cător, ca să iea răsplata cuvenită vieții laborioase de 75 ani împliniți, iar trupul îl am îngropat în cimiterul gr.-cat. din Blaj.

După așezământul 13 al Constituțiilor Preaveneratului Capitlu al Bisericii Mitropolitane de Alba-Iulia și Făgăraș, sancționate din partea Sfinției Sale Papa Leon XIII în 7 Decemvrie 1886: „deoarece atinge foarte de aproape pe toți Capitularii, că ce tel de soți ai rugăciunilor și ai ostenelelor își dobândesc: drept aceea Mitropolitul în privința propusețiunii ce va să facă, are să ceară părerea Capitlului, carea este de a-se da în mod capitular.”

Preaveneratul Capitlu Mitropolitan din ședința sa ținută în 3 Maiu 1915 sub Nr. 27, dându-și părerea în privința bărbaților ecclesiastici, pe cari îi judeca potriviti să fie recomandați pentru denumire: în 14 Iunie 1915 sub Nr. 2132 făcui preaumilita propusețiune ternară pentru locul de canonic prebendat la acest Capitlu catedral, după cazul de moarte, ce întrevine vacant după drept și în faptă.

Maiestatea Sa Cesaro și Apostolică Regească Francisc Iosif I. după dreptul patronal, care i-se cuvine ca întemeietorului canonicatelor de fundațiune regească dela Capitlu Mitropolitan de Alba-Iulia și Făgăraș, cu preainalta rezoluțiune de datul Viena, 20 Octomvrie 1915, întimată cu rescriptul Esceleței Sale a Domnului Ministru reg. ung. al cultelor și instrucțiunii publice Bela Jankovich de datul 25 Octomvrie 1915 Nr. 123929/I, s'a îndurat a denumi de canonic prebendat al acestui Capitlu Mitropolitan pe Frăția Sa Preonorat Dr. Ambroziu Chețian, preot al arhidiecezei de Alba-Iulia și Făgăraș, și director al gimnaziului superior gr.-cat. din Blaj, precum se înțelege mai pe larg din inșeși preainalte litere collaționali, cari cetească-se!

*

Aceste litere collaționali publicară-se în ședința capitulară, ținută în Blaj la 18 Noemvrie 1915, cu care prilej Frăția Sa Preonorat denumitului canonic prebendat Dr. Ambroziu Chețian „tactis Evangeliiis” făcui mărturisirea credinței prescristă de Papa Urban VIII și de Papa Benedict al XIV pentru Orientali, și prestă jurământul pentru de a combate primejdia „modernismului”, care jurământ îl prescriste Papa

Piu al X-lea, și fû impus și bărbaților ecclesiastici de ritul oriental, prin scrișoarea s. Congregațiunii de Propaganda Fide de dto 21 Februarie 1911 Nr. 29511.

Acelaș Preavenerat Capitlu tot din ședința sa acum atinsă din 18 Noemvrie 1915 Nr. 119, se rugă, ca pe numitul canonic prebendat Dr. Ambroziu Chețian să-l introduc în stalul, ce i-se cuvine în corul capitular.

Este însă lege într'acest Capitlu mitropolitan, cuprinsă în așezământul al 10 din Constituțiunile la început amintite, că decumva canonicul repausat ar fi fost mijlociu, cel constituit nu va intra în locul aceluia, ci în cazul ca acela toți pe rând vor înainta, și cel nou constituit totdeauna va fi cel din urmă, la rândul său, suindu-se și el cu asemenea ocaziune.

Rog drept aceea pe Domnia Sa Preonoratul în Hristos Frate Dr. Vasile Suci, canonicul teolog de fundațiunea Episcopului Ioan cândva Bob celui de pomenire binecuvântată, să lase scaunul ce-l ținu până aci ca canonicul cel mai tânăr într'acest Capitlu, și să cuprindă scaunul mijlociu, ajuns la văduvie prin moartea canonicului prebendat de bună amintire George cândva Muntean.

Stăpânească și scaunul acesta, servind cu credința Domnului oștirilor cerești, fie-i de podoabă cu virtuțile, ale căror strălucire prin acțiune din afară nu se poate întuneca, — „și făcând binele să nu slăbească, că la vremea sa după învățătura Apostolului, va să secere neostenind.”¹⁾

Darul de sus să-l întimpine și să-l petreacă întru lungime de zile!

Cuprinde acum Preonorate în Hristos Frate Dr. Ambrosie Chețian, canonic prebendat locul canonicului celui mai tânăr în Capitlu, și cu încredere întră în ceata canonicilor acestei Venerande Mitropolie, unde grația Maiestății Sale a preainaltului întemeiător Te-a chemat, să servești lui Dumnezeu cu râvnă credincioasă, și dacă ai încărunțit, învățând pe foarte mulți spre dreptate, de acum încolo să-i și judeci pe cei ce s'ar abate dela calea adevărului, și să ne ajuți a păzi rândul cel bun în Biserică, și a povățul mulțimea credincioșilor spre mântuire. Cu darul și cu îndurările și cu iubirea de oameni a Dom-

¹⁾ Galateni VI 9.

nului Nostru Isus Hristos, căruia se cuvine mărire, onoare și închinăciune, împreună cu cel fără de început al lui Părinte, și cu preasfântul și bunul și de vicață făcătorul Spiritul lui, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

* * *

Răspunsul canonicului

Dr. Ambroziu Chejianu.

Excelența Voastră Înalt Preasf. Părinte, Doamne Arhiepiscopice și Metropolitice!

Azi când ocup stalul de canonic prebendat în Capitulum Metropolitan de Alba-Iulia și Făgăraș, al acestei s. Biserici Catedrale, care stal mi s'a conerit din grația preainaltă a Maiestății Sale, Gloriosului nostru Impărat și Rege Apostolic Francisc Iosif I., cugetându-mă la cărările vieții mele, cu umilință îmi plec capul și mă închin atotputernicului Dumnezeu, care cu bunătatea sa mare, mi-a dat ajutorul său ceresc în oficiile de pân'aici, mi-a dăruit sănătate și putere, și mi-a luminat cărările, ca oficiile să le port spre lauda și mărirea sa, spre binele bisericii, neamului și patriei noastre; și în consecință spre mulțumirea superiorilor mei, și spre mângăierea mea, că datorințele cari, mi-s'au încredințat le-am împlinit.

Cu profundă grațitudine și omagială supunere, exprim mulțăminta Maiestății Sale Gloriosului nostru Impărat și Rege Apostolic Francisc Iosif I., pentru grația prin care s'a îndurat, a-mi conferi acest stal canonic.

Cu adânc omagiu și recunoștință exprim mulțăminta și Înaltului Guvern reg. ung., care a binevoit a mă propune spre aceasta denumire.

Cu fidelitate, devoțiune și adâncă reverință fiască, Vă rog apoi pe Excelența Voastră, ca să primiți mulțăminta mea,

pentru că V-ați îndurat a mă suscepe la timpul său în ternarul candidaților. precum și Veneraților membri capitulari, cari au binevoit a-și pune încrederea în mine, atunci când m'au ales între candidați.

Ocupând eu acest stal, și cugetându-mă la înălțimea lui, la cinstea și strălucirea, care i-au împrumutat-o înaintașii mei prin calitățile lor alese, iar de altă parte la datorințele și răspunderea, împreunate cu el; mărturisesc, că nu sum preocupat într'atâta de cinstea și frumseța oficiului, cât mai vărtos de răspunderea împreună cu el și de sarcina, ce mă așteaptă.

Ducând însă cu mine simțul datoriei, voința de muncă, încălzit de iubirea oficiului, sperând în bunăvoința Excelenței Voastre, căreia m'ați făcut părtaș de atâtea ori, răzimat pe sprijinul Veneraților membri capitulari; dar cu deosebire stăpânit de credința, că Provedința divină, care în nemărginita sa bunătate, m'a chemat la acest oficiu bisericesc, dacă atunci când mi-a încredințat un talant, cât și atunci, când mi-a încredințat doi talanți, mi-a fost milostivă, și m'a sprijinit cu ajutorul său ceresc, nu mă va lipsi de acest sprijin nici acum, când mi-se încredințează în biserica sa cinci talanți; și că nu mă va lipsi, pentru că și de aici înainte voi umbla pe cărările luminate de ea, călăuzit de poruncile sale sfinte, și oficiul nou încă îl voi purta spre lauda și mărirea sa, spre binele s. noastre biserici, fericirea neamului și patriei noastre: îl ocup cu încredere.

De acestea sentimente cuprins, și cu acest propus întru dar în stalul pe care Excel. Voastră a-ți binevoit a mi-l designa.

Vă rog pe Excelența Voastră, ca pentru osteneala introducerii, să primiți adâncă mea mulțăminta și expresiunea rugăciunii, ca Tatăl din ceriu să Vă dăruiască sănătate deplină, pentru a conduce cu bine bi-

serica încă întru mulți ani; mulțămesc din inimă și veneraților membri capitulari și le doresc sănătate pentru împlinirea cu cu bine a datorințelor, ce le au, întru mulți ani!

Doriri de pace.

Zilele aceste au răsunat două glasuri, în favorul păcii, și aceste sunt cu atât mai semnificative, cu cât răsar din două metropole culturale ale Apusului: Londra și Paris.

La Londra, ministrul Bonar Law a declarat, în cameră: „E o mare greșală, să creadă cineva, că finanțele noastre sunt de așa aranjate, încât să putem întinde războiul la infinit. Lucrul de căpetenie e, să cumpănim mijloacele materiale, ca să obținem o hotărîre cât mai grabnică. Franța știe foarte bine, că nu poate menține, mai mulți ani armata în vigoarea ei de azi. Dar cred că o va putea susține, până va înfrânge pe dușman. Aceeaș e situația și pe terenul financiar. Nu putem ținea piept o vecinicie, dar trebuie să răsbim mai mult ca inamicul. Cea mai bună politică financiară e aceea, care ar organiza o armată mare, ca să isprăvească războiul cât mai curând.“

La Paris, celebrul scriitor Pierre Loti, ar fi declarat, într'un discurs al său, ținut la Academie, între altele: „Da, acolo zac soldații nostri, îngropați adânc, sub adăpostul giei

FOIȚA.

Scrisoarea a II-a.

*Ți-am scris măicuță nu de mult
Eu nu știu de ții minte?!..
Dar de atunci noi am trecut
Prin multe zile crunte..!*

*Căci gloanțele ca riul curg
Și bombe vin puvoiu...
Trăsnesc în cete de flăcăi
Trântindu-i în noroiu!!..*

*Isbit de glonț câte-un fecior
Să svârcole'n tăcere,
Inchide ochii tremurând
Ș'apoi cu'necetul piere!!..*

*Apoi să știi că ne-am luptat
Ca vulturii măreși —
Căci pre muscăm i'am ulungat
Mereu de prin cetăți!!..*

*Și-i frig măicuță pela noi
E frig iar noapte-ai lungă,
Și'n ganțul inmuiat de ploii
Ne frământăm pe-o dungă!!..*

*Ce mult aș vrea să fiu acum
Acasă lângă tine — !..
Dar ce să fac?! Așa mi-e dat
Să n'am parte de bine!!.*

*Ți-aș serie multe dar nu pot
Căci cornul a sunat,
Iar noi ne adunăm grăbiț
Și gata de plecat. —*

*Rămâi acum măicuța mea
Acum rămâi cu bine!!.
Iar în a tale rugăciuni
Să nu-ți uși nici de mine!!!.*

Sabin.

Două bucoavne.

Fericitul prepozit dela Blaj I. M. Moldovanu pe lângă princiară fundațiune de aproape un milion coroane pentru scopuri culturale românești — a lăsat urmașilor și una din cele mai de valoare bibliotecii. An de an jertfa acest om ales sume considerabile pentru cărți. Era adevărat bibliofil, mai ales i-a plăcut să adune cărți de literatură veche și manuscrise de tot felul. Avea o pricepere adâncă pentru vechia literatură românească și după Cipariu, Moldovanu a fost singurul la Români de dincoace de Carpați, care a avut cea mai bogată și

cea mai valoroasă colecție de veche literatură. Biblioteca acestui distins și vrednic bărbat posedă „unicumuri“, pe care nu le găsim nici la Academia română. La alcătuirea monumentalei lucrări editată de Academie „Bibliografia românească veche“, acest venerabil bătrân a contribuit în măsură mare cu raritățile sale literari¹⁾.

Din vrăful de cărți vechi, ce mi-a hărăzit ținem să relevăm două bucoavne din veacul al 18-lea. Cuprinsul și forma lor sunt icoana vie a vremilor, când s'a înjghebat învățământul primar la neamul nostru din Ardeal. Infățișarea acestor bucoavne credem a fi o folositoare contribuție la construirea istoriei noastre culturale.

Iată în trăsături generale descrierea lor.

I.

Bucoavna cea dintâi e o cărticică format 8, legată cu pereți tari încadrați cu piele, deteriorată ici-colea de dintele vremii. Cărticica are 21 foi nepaginate. Exemplarul e necomplet lipsesc foi dela mijloc și dela sfârșit. Bucuavna are următorul titlu:

„Bucuavnă ce are în sine deprinderea învățăturii copiilor la carte. Și simbolul credinții creștinești. Zece porunci ale legii vechi, și ale cei nouă șapte taine ale besearecii rășaritului iproci:“

¹⁾ Vezi: Bibliografia român. veche, Tom. II. fasc. I. pag. 79 și 219.

franceze. Mormintele lor se aseamăna, cu mieii nevinovați de pe livezi, casele, în cari se ocrotește statul nostru major, se aseamăna ruinelor bătrâne. Într'adevăr am avut impresia, ca și când aș fi auzit pretutindeni, șopot înăbușit. Ași putea desluși precis glasul Nemților. Și soldații germani vorbeau, ca și ai noștri, în șoapte. Figurile invizibile discuta vii. În tăcerea imensă, ce învăluia firea, mi-se părea că șopotul lor tâmpit, ar pătrunde la noi din înălțime, sau că s'ar reflecta din internul pământului. Din când în când se deslușește comanda scurtă a vre-unui ofițer. Apoi, soldații germani tăceau, ca șoarecii. În apropiere am auzit șgomot, ca acela provenitor dela unele animale, ce vor să se îngroape în pământ. Șgomotul acesta suspect ne străbătea auzul în mod tot așa de fatal, ca și huetul războiului. Dar șgomotele aceste, în loc de a fi neplăcute, mi-se păreau armonice. Dacă n'am fi știut, cine lucrează în adâncuri, de sigur nu am fi resimțit agitația onduloare. Cu atât mai mult mă împintea ceva, să le strig: E destul cu jocul acesta al morții. Dar nu suntem cu toții oameni, frați? Ieșiți din gropile voastre! *Intindeți-vă mâna!*"

Șirele aceste, — vrednice de unul din cei mai mari scriitori ai Franței și a omenirii — sună cu

atât mai semnificativ azi, când ne aducem aminte, în ce termeni vorbea despre „barbarii Nemți“, același Pierre Loti, înainte cu un an și ceva: imediat după izbucnirea războiului. Glasul din Londra nu e de mai puțină gravitate. Îngâmfarea engleză, care spera să înnece toată lumea cu comorile ei de aur și diamante, pare a mai fi coborât puțin tonul.

În orice caz, o singură privire pe hartă, ne convinge, că trupele germano-austro-ungare luptă pretutindeni pe teritor *străin*, cu excepția petecului nord-estic din Galiția. În aceeași vreme, teritoriul ocupat dela ententă e atât de extins, încât superioritatea forței armate, nu se mai poate discuta. Evenimentele din Balcani anunță doar lovitură de grație, ce se aplică Sârbiei îngenunchiate.

Pentru ce atunci să mai curgă atâtă sânge? Pentru ce să mai moară atâtă victime, într'o încăierare, ce a degenerat în măcel? Mai are un senz războiul?

Răspunsul l-a dat ministrul englez și academicianul francez.

Bine ar fi, să putem crede, că vorba lor cuminte — mai ales a celui din urmă — va fi ascultată în groaznică vijelie, ce sguđuie pământul din temelii!

Alianța greco-bulgară. — Ziarele din București auunță: După comunicatele foilor italiene între Grecia și Bulgaria s'a stabilit alianța care a fost subscrisă în 15 Octomvrie pe lângă următoarele condiții: Grecia va păstra neutralitatea binevoitoare față de Bulgaria, Turcia, Austro-Ungaria și Germania. Va lua dispoziții militare, ca să asigure Bulgaria de vre'un atac neașteptat. Nu aprobă debarcarea trupelor ententei în Grecia. Acceptează anularea alianței cu Sârbia. Bulgaria renunță la Cavala și teritoriul grecesc din Macedonia și li promite ajutor militar pentru realizarea aspirațiilor asupra Albaniei. Aceasta alianță e subscrisă de regii Ferdinand și Constantin și de prim-miniștri Radoslavov și Zaimis.

Atitudinea Greciei. — Ziarul „Vossische Zeitung“ primește din Sofia. Impătrita Înțelegere, după comunicatele din sursă fidedemnă, a cerut dela guvernul elin să-i concedă, să concentreze trupele debarcate la frontiera greco-bulgară. Grecia a respins acest postulat al ententei ear comanda supremă a miliției grecești nu a conces ca ariergardele ententei să spioneze la frontiera Bulgariei. Aceasta atitudine a Greciei arată pe deplin, că ea delătură orice pas, care ar provoca conflict cu Bulgaria. În Sofia sunt indestulți cu atitudinea loială a guvernului elin.

Kitchener și Denis Cochin în audiență la regele Greciei. — În 20 oct. Kitchener a sosit din Galipoli pe un crucișător la Atena. Sosirea lui în capitala Greciei a produs mari surprize. Kitchener a fost primit în audiență de regele Greciei Constantin și de prim-miniștrul Sculudis. Cu trenul de seara s'a continuat călătoria. Tot atunci a sosit la Atena ministrul francez Denis Cochin. Despre audiența ministrului francez la regele grec „Central News“ anunță următoarele din București: Știrile dela Atena relatează, că Denis Cochin s'a consultat cu regele Greciei asupra desarmării trupelor Sârbești. Regele Constantin a asigurat pe ministrul Franciei, că va fi cât se poate de conciliant față de aceste trupe, dar e imposibil ca remanierea îndelungată pe teritoriu elin a trupelor ententei, să se poată uni cu neutralitatea Greciei. Grecia, probabil va concede o parte de teritoriu prin care trupele Impătritei Înțelegere vor pătrunde în Albania.

Aeroplane rusești la granița Basarabiei. — Din Tulcea se anunță, că de câteva zile au sosit la Bender mari transporturi de aeroplane, din care rușii vor forma divizia de avioane pentru trupele cari operează în Basarabia. În sectorul de nord al Basarabiei mereu sosesc noi trupe. Țarul, după ce la Reni a luat în revistă flotila ce transporta trupe, a sosit în Basarabia, unde a trecut în revistă trupele de aici.

Blocada ententei contra Greciei. — Ziarele din Atena confirmă știrea, după care ambasadorul englez a comunicat guvernului elin, că puterile ententei au luat dispozițiile necesari pentru blocarea comercială a Greciei. Blocusul va susta până când Grecia se va decide ca să ia parte în războiul balcanic alături de ententă, sau va desarma armatele numeroase concentrate la Salonic.

acum a două ore tipărită în Oluj cu Tipariul cinstitei Academii. Tot aici este chipul Precurarei cu Isus pe brațul stâng în stil bizantin; iar dedesupt: De Mihai Becikereki. Anul Domnului 1744.

Indată pe pagina a doua urmează literele mari cirile cu equivalentul lor latin sau unguresc. În aceeași ordine: „Slovele mai mici“, „Litterae minores“, cu equivalentul lor latin-unguresc: apoi „Glasnicile“ „vocale“; „Diftongi“ „Diphthongi“; „neglasnicile“ „consonantes“, cu observarea: „Cădesă a ști că ϕ ξ ψ φ ψ pentru numele și cuvintele grecești le-au primit Sloveanii“: — Urmează apoi înșiruirea de silabe cu titlu: „Glasnică cu neglasnică sillabe“ vocalis cum consonante syllaba“: ab, eb, ib, ob, ib, etc... cu cirile și latine. „Și cealealalte de rând“, dedesupt „și csele l'alte de rând“: Ba, be, bi, bo, be, bae, zsa, zse, zsi, zso, zse, zsa etc.; „Neglasnice cu diftongi“ cu litere latine „Neglasnice ku dyphthongii“: Bu, bi, bu, be, bia, ili, bea.

„Așiderea și cealealalte toate pe rând“, cu litere latine „asidire si cselealalte toate pre rend“.

„Două neglasnice cu o glasnică“

„Doao neglasnicse ku oa glasnike“:

„Bla, ble, bli, blo, ble, bla.“

„Două neglasnice cu diftongu“

Doao neglasnicse ku Diphthongu:
Vlu, vli, vlu vle, vlea...

„Între două glasnice o neglasnică“

Entre doao glasnicse o neglasnike:
Abe, abi, abo, aba, abea.

Seria să încheieie cu az, buke, vedi... ciril și latinesc, căreia li urmează numerii până la 2000 cu equivalentul lor arab.

La pag. 16: *Insemnare*

pentru cum să cade asloveni slovele ce au deasupra titlu, adecă prescurtări înșiruite după alfabet, mai ales nume străine.

Foia a 8 este ruptă. Cu foia a 10 —, decumva nu lipsesc mai multe se începe lectura în text cu următorii titlii: Oarecâte întrebări foarte de lipsă și de folos“, din care reproducem următoarele: „Întrebare. Ce trebuie și să cade să știe pruncul și tot tot omul pă aceasta lume? Răspuns. Că este Dumnezeu, care a plăti tuturor după fapta lor, celor care bine vor trăi, și vor face bine, bine la va da Dumnezeu, iară celor rei răul“.

(Va urma.)

prof. Gavril Precup.

Războiul european.

Rapoartele lui Höfer ne anunță în câteva cuvinte lapidare, că trupele puterilor centrale au alungat pe inamic de pe întreg teritoriul vechei Sârbie. Pe lângă ocuparea vechei Sârbie, trupele aliate au cucerit regiuni estinse, din Macedonia, Câmpul Mierlelor, Sandjac. Trupele generalului Kövess în 21 crt. au ocupat *Novibazarul*. Numărul prizonierilor făcuți în 19 crt. în luptele date spre nord de Pristina, e de 3800. Trupele sârbești, într-o stare deplorabilă, se refugiază în Albania. Curtea regală și guvernul sârbesc s'au mutat din Kraljevo la Novibazar de unde probabil, se vor duce în Muntenegru.

Italianii din nou au concentrat trupe în regiunea Görzului, unde atacă în continuu. În special s'au dat atacuri vehemente la Podgora. Culmile ce se estinde de ambele laturi ale Montesa-Michele au stat sub îndârjite bombardări de artilerie. După amiază au pătruns pe culmile de nord trupele numeroase. Atacul lor a fost respins de trupele noastre.

În Wolhinia și la cursul râului Styr se dau lupte de artilerie, rușii au folosit și bombe asfixiante. Pe celelalte fronturi nu au obvenit evenimente demne de notat.

Dare de seamă și mulțămită publică.

La colecta inițiată de Comitetul Reuniunii femeilor rom. gr. cat. din Blaj au binevoit a contribui: Ex. Sa Dr. V. Mihályi 100 cor. Simion P. Matei, Dr. V. Szmigelski, Ioan F. Negruțiu și I. Br. Hodosiu câte 10 cor. Georgiu Bărbat 6 cor. Elena Dr. Pop n. Maniu, Dr. Is. Marcu, Dr. A. Chețan, Eleonora Solomon, Maria Vlăsa, Ana Popelovits și Maria Mircea câte 5 cor. V. Uilecan, Camila Dr. Pop, Dr. V. Macavei, Dr. Rusu, Dr. Niculescu, Dr. Coltor, Luiza Banfi, L. German, N. Negruțiu și Maria Nicola câte 4 cor. Roza Solomon, Virginia Precup și Rafila Negruțiu câte 3 cor. Gavril Pop, Amalia Grama, Dr. Ioan Sâmpălean, Ștefan Roșian, I. Br. Micu, Dr. C. Ordace, Ioan Moldovan, G. Dănilă, Hort. Suci, Z. Păclișan, R. Moldovan, Elena Nestor, Elena Prie, Eliza Bodocan, Mărioara Moga, Iuliu Maior, Aug. Stupariu, M. Suci, T. Novac, M. Rusan, L. Domșa, Paraschiva Negruțiu, Auralia Cristian, Eugenia Pop, Dr. A. Borza, fam. Muntean, Elena Trifan, S. Ștefan Șuluțiu, Elena Hossu, A. Eneșel, A. Nyergeș, Oare cine, Vet. Hossu, Leont. Ciura, Ana Pop, Elena Pop, Lucreția Domșa, Cornelia Moldovan, G. Precup, Berta Solomon, Otilia Dr. Negruțiu, Augusta Dr. Szabo, Cornelia Maior, Victoria Ungurean, A. C. D., Alexiu Pop, N. N., Leontina Dr. Rațiu, Veturia Suci, Maria Caliani, Văd.

Caterina Oltean, V. Domșa, Anastasia Pop, Aurel Trifan, L. Suci, Selma Precup, Emilia Handrea, Anna Nagy și Ștefan Suci, câte 2 cor. Georgina Muntean, S. Pop, Bazil Podoabă, I. Bozdog, Emil Tătar, Otilia Mureșianu, Iustin Pop, Aurelia Barițiu, Silvia Băgăian, Iuliana Rițiu, Iuliu Brândușian, Lina Rus, Lucreția Murza, Elisaveta Vereș, Dr. G. Borșan și Iova Borșan, câte 1 cor.

Clericii Seminarului Bunevestiri suma de 14 cor. 70 fil.

Suma banilor colectați este 378 cor. 70 fil. și se va întrebuința pentru procurarea materialului necesar la pregătirea de căciuli, mâncări, apărători de genunchi, obiecte și alte obiecte de iarnă pentru soldați, precum și pentru alte scopuri filantropice.

Generoșii contribuenți primească cea mai călduroasă mulțămită din partea Comitetului Reuniunii femeilor române gr-cat. din Blaj.

Blaj, Noemvrie 1915.

Elena Dr. Pop n. Maniu, Niculae Negruțiu
prezidentă. secretar.

Cătră abonenți!

Ne aflăm spre capetul anului și o parte foarte mare dintre abonenți nu ne-au trimis încă nici un filer.

Din restanțele anilor trecuți avem pe afară o sumă de tot mare. Ne este și greu să o amintim. De altă parte datoriile cu editarea foii cresc în mod însemnat.

Tipografia ne strânge mereu pentru costul tiparului și băncile pentru banii împrumutați, fără ca să fim în stare să plătim nici măcar interesele după datoriile ce avem.

Rugăm deci cu tot deadinsul pe P. T. domni și frați abonenți, să iee în dreaptă socotință starea aceasta și să ne trimită prețul foii, cu carele ne datoresc.

Red. și Administrația.

Diverse.

Din dieceza Gherlei. Cu terminul de 10 Decemvrie 1915 se scrie concurs la următoarele stațiuni docentale și cantor-docentale: Stațiunea docentală Desești, tr. prot. Marei și următoarele stațiuni cantor-docentale: Picleșa tr. prot. Logerdului, Sig, tr. p. Vălcăului, Vălcăul de sus, Preuteasa, Subcetate, din acelaș tract protopopesc.

Schimbare la nunciatura din Viena. Camerarul papal Rossi-Stockolper auditorul nunciaturii apostolice din Viena a fost revocat la Roma unde va funcționa la secretarul de stat. Revocarea d. Rossi-Stockolper dela nunciatura din Viena, va fi luată cu bucurie la cunoștință de cercurile noastre bisericesti, față de cari d-sa nu avea mari simpatii.

Roosevelt va lupta în armatele ententei. Ziarul din Londra „Daily News“ dă următoarea știre: Roosevelt va înainta o cerere

cătră ministrul de războiu englez ca să-i permită să lupte alături de armatele ententei cu o divizie de ostași din Canada.

Prezintarea la serviciul de arme. Ministrul de honvezi contele Hazai a edat o ordinațiune, după care gloșoșii aflați de apti pentru serviciul militar și născuți în anii 1892, 1893, 1894, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1886, 1886, 1887, 1888, 1889 și 1890 sunt datori să se prezinte la comanda militare aparținătoare cu datul de 6 Decemvrie.

„Povestea clopotelor după un an de războiu“. Ziarul „Viitorul“ ocupându-se de contribuția de războiu a bisericilor românești din Ardeal și Ungaria, prin sacrificarea clopotelor lor — observă:

Acum un an, în primele zile ale ultimei luni de vară, clopotele bisericilor din Europa vesteau apropierea marelui războiu, de războiu, care avea să-și perpetueze ființa timp de un an și mai bine. Războiul a înfrățit glasul sever de aramă al clopotelor cu glasul șuerător al plumbului. Dar de azi înainte, clopotele nu se vor mai auzi răsunând în turlile bisericilor, de unde stăpânirea le va cobori pentru a le face loc în arsenalele cu cuptoarele vecinic înroșite de foc. Gurile de tun, nu mai au ce mânca. Lipsurile imediate trebuie completate prin sacrificarea clopotelor. Fiecare biserică, și-a plătit tributul său. Rând pe rând, ele au fost despoiate de darul prin care omul e chemat la reculegere. Rând pe rând, bisericile din Europa centrală au amuțit până ce vremuri mai bune le vor dărui iarăși glasul. Eri una, azi alta, până ce iată că a venit și rândul bisericilor românești din Ardeal.“

O comisie a puterilor centrale la București. Ziarul agricultorilor „Agrarul“ află dela ministrul de finanțe român, că la București a sosit o comisie dela oficiul austro-ungar și german de cumpărare de cereale, care a început tratativele cu marii agricultori români pentru a cumpăra 100.000 vagoane de cereale. S'a obținut dela guvernul român și permisul pentru ridicarea cerealelor cumpărate încă anul trecut, și cari se află în șlepuri prin porturi.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suci.

Cafea ieftină de Crăciun!

Firma noastră de import F. A. DEGAN în FIUME (Postaflok nr. 163) ne avizează că a primit un transport mare de cafea, deci o vinde cu prețuri reduse. — Scrieți românește!

No. 1 Cafea Santos, aleasă și frumoasă 1 kgr. 4'80 cor
> 10 > Cuba fină, frumoasă 1 kgr. . . 5'— >
> 14 > Cuba cea mai fină 1 cgr. . . 5'40 >
> 15 > Cuba mărgele aleasă 1 kgr. . . 5'40 >
> 16 > Cuba specialitate 1 kgr. . . 5'80 >
> 24 > Ceylon fină 1 kgr. 5'60 >
> 21 > Iava aurie 1 kgr. 5'40 >
> 106 > »Victoria« cea mai fină mixtură
1 kgr. 5'80 >
1 kgr. Tea fină 15—20 >
5 kgr. se trimite cu posta francat și vămuit prin rambursă.

Vești din Olanda spun că se va urca prețul la cafea în mod ne mai auzit și multe calități vor lipsi. Provedeți-vă la timp pentru Crăciun, căci și așa ajunge cu întârziere.

Rugăm preoțimea noastră se recomande această firmă cu ori și ce ocaziune chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de războiu.